30 Μαΐου 2012

Ιστορία Θεωρητικής Κατεύθυνσης

Απαντήσεις Θεμάτων Πανελληνίων Εξετάσεων Ημερησίων Γενικών Λυκείων

ΘΕΜΑ Α1

Φεντερασιόν: Η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της Θεσσαλονίκης, με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοιχτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης. Αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση της σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στη χώρα.

Πεδινοί: Παράταξη στο Πλαίσιο της Εθνοσυνέλευσης 1862-64. Είχε ως ηγέτη το Δημήτριο Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμευε τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό, επιχείρησε τη δημιουργία σώματος «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σ' εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο Δημόσιο —και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας— σε άνεργους πτυχιούχους και σε μικροκαλλιεργητές.

Εθνικό κόμμα: Το Εθνικό κόμμα του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη δε διέφερε από το ραλλικό. Οι εκπρόσωποί του προσπαθούσαν να εκμεταλλευτούν τη συμμετοχή του αρχηγού τους στα πολιτικά πράγματα μετά το Κίνημα του 1909. Υποστήριζαν την «Ανόρθωση», που κατά την εκτίμησή τους δεν μπόρεσαν να υλοποιήσουν οι βενιζελικοί.

ΧΙΩΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΘΕΜΑ Α2

Α. Λάθος

Β. Σωστό

Γ. Σωστό

Δ. Σωστό

Ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σχολ.βιβλίο σελ. 215-216 «Το κίνημα του Θερίσου…φάση της οριστικής του επίλυσης».

ΘΕΜΑ Β2

Σχολ.βιβλίο σελ. 52 Όλο το μάθημα 6 «Η ελληνική οικονομία κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου».

ΘΕΜΑ Γ1

Εισαγωγή: Η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου έδρασε καταλυτικά στη διαμόρφωση της πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα .Οι πολιτικές και ιδεολογικές αντιλήψεις εκφράστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια και τα κόμματα άρχισαν να παίζουν ενεργότερο ρόλο στην πολιτική ζωή της χώρας. Οι ηγέτες των κομμάτων συμμετείχαν στην Εθνοσυνέλευση του 1843-1844 για την ψήφιση νέου συντάγματος.

α) Η θέσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών δημιούργησε νέα δυναμική στα πολιτικά τεκταινόμενα της χώρας. Σχολ. βιβλίο σελ. 71 «Οι κομματικές παρατάξεις… συγκρότηση κομματικών μηχανισμών».

β) Σχολ. βιβλίο σελ. 72 «α) και β): Κατοχυρωνόταν… διαφορετικών συνδυασμών» και «Το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας… διεκδίκηση συμφερόντων». Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Ν.Διαμαντούρος δικαίωμα ψήφου είχαν οι άνδρες ηλικίας 25 ετών με κάποια περιουσία που εξασκούσαν ένα επάγγελμα. Εξαιρούνταν όσοι είχαν καταδικαστεί για κάποιο κακούργημα, όσοι δεν είχαν το δικαίωμα ψηφοφορίας ύστερα από δικαστική απόφαση και αυτοί που δεν μπορούσαν να διαχειριστούν αυτόβουλα την περιουσία τους. Ακόμα, στο απόσπασμα Γ, σύμφωνα με το άρθρο 59 της Βουλής, ορίζεται πως οι βουλευτές εκλέγονται από τους πολίτες που έχουν το δικαίωμα της ψηφοφορίας.

γ) Σχολ. βιβλίο σελ. 71-72 « Στο σύνταγμα καθορίστηκαν… αρμόδιου υπουργού» και το γ) απόσπασμα «προβλεπόταν η ύπαρξη Βουλής και Γερουσίας… το αξίωμα τους ισόβια». Το παράθεμα Β συμπληρώνει τις ιστορικές μας γνώσεις, παρουσιάζοντας τις εξουσίες του βασιλιά ο οποίος ήταν το ανώτατο και κυρίαρχο όργανο του κράτους και αποδεχόταν μόνο τους περιορισμούς της εξουσίας του, όπως είχαν οριστεί από το Σύνταγμα. Παράλληλα, ο βασιλιάς θεωρείτο πρόσωπο ιερό και απαραβίαστο και «ελέω Θεού» απένειμε τη δικαιοσύνη. Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί πως η μοναρχία ήταν περιορισμένη στα πλαίσια του Συντάγματος. Τέλος, σύμφωνα με το συντάκτη της πηγής, η νομοθετική εξουσία πήγαζε από το βασιλιά και ο τελευταίος διόριζε τους γερουσιαστές, πράγμα που τον ενίσχυε με αυξημένες αρμοδιότητες.

Το τρίτο απόσπασμα του Α. Σβώλου παραθέτει την κατανομή των εξουσιών, σύμφωνα με τρία άρθρα. Αναλυτικότερα, το άρθρο 15 τονίζει πως η νομοθετική εξουσία ασκείται από το βασιλιά, τη Βουλή και τη Γερουσία. Επιπρόσθετα, η εκτελεστική εξουσία ανήκει στο βασιλιά διαμέσου των διοριζόμενων υπουργών (άρθρο 20). Τέλος, η δικαστική εξουσία προέρχεται από τα δικαστήρια και οι αποφάσεις αυτών επικυρώνονται από το βασιλιά.

Επίλογος: Το Σύνταγμα του 1844 κατοχύρωσε θεμελιώδη δικαιώματα και οι ρυθμίσεις του θεωρούνταν πρωτοποριακές για τα ευρωπαϊκά δεδομένα, αν και μέσα σ' αυτό περιλαμβάνονταν αρκετά συντηρητικά στοιχεία.

ΧΙΩΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΘΕΜΑ Δ1.

Εισαγωγή: Η ΕΑΠ μετά την έλευση των προσφύγων του 1922 έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην αποκατάστασή τους, και ιδιαίτερα στη γεωργία και την εγκατάστασή τους στη Μακεδονία και τη Δ. Θράκη.

Σχολικό βιβλίο, σελ. 154: «*Τις αντικειμενικές συνθήκες. Η ΕΑΠ διέκρινε… εποικίζονταν παραμεθόριες περιοχές*».

Σύμφωνα με το κείμενο του Clark επιβεβαιώνεται η άποψη του σχολικού βιβλίου σχετικά με την επιλογή να δοθεί βάρος στην αγροτική αποκατάσταση. Συγκεκριμένα «*υπήρχε η πολιτική σκοπιμότητα… προλεταριάτου*» (σελ. 154). Έκδηλη εξάλλου ήταν η δυσαρέσκεια των αστών προσφύγων, οι οποίοι κατηγορούσαν το κράτος για μεροληψία εφόσον η Ε.Α.Π. διέθεσε μόλις 2.000 στερλίνες για τα στεγαστικά προγράμματα των πόλεων, την ίδια στιγμή που για την αγροτική αποκατάσταση δαπανήθηκαν 10, 5 εκατομμύρια. Αυτό μοιραία οδήγησε στην εκδήλωση κοινωνικών ταραχών τις οποίες βέβαια το κράτος είχε προσπαθήσει να αποφύγει.

Επιπλέον, η εγκατάσταση προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δ.Θράκη υπαγορευόταν από κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες. Τα αστικά κέντρα ήταν κορεσμένα, χωρίς κατάλληλες συνθήκες υγιεινής για τη συγκέντρωση προσφύγων και εύκολα θα μπορούσε να διαταραχθεί η κοινωνική και πολιτική ομαλότητα. Ο Clark επισημαίνει πως στη Β. Ελλάδα υπήρχε η δυνατότητα απορρόφησης τους λόγω της ευρείας έκτασης καλλιεργήσιμων εδαφών.

Ακόμη, η μικρή πυκνότητα του πληθυσμού στη Β.Ελλάδα καθιστούσε επιτακτική την ανάγκη εποίκισής τους με πρόσφυγες. Τέλος, ένας σημαντικός στρατιωτικής και εθνικής σημασίας λόγος ήταν ότι «θα καλυπτόταν… παραμεθόριες περιοχές» (σελ. 154). Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται από το παράθεμα, εφόσον αναφέρεται ότι οι αγροτικές περιοχές στο Βορρά ήταν απαραίτητο να εποικιστούν όσο το δυνατόν συντομότερα, εφόσον ήταν ευάλωτες στις επεκτατικές βλέψεις των Σλάβων για τη Βόρεια Ελλάδα. **Σχολικό βιβλίο, σελ.167:** «Η ενίσχυση του ελληνικού χαρακτήρα…ενσωματώθηκαν στον εθνικό κορμό».

Μελετώντας <u>τα στοιχεία του πίνακα</u> καταλήγουμε στην άποψη του σχολικού βιβλίου ότι δόθηκε προτεραιότητα στη Μακεδονία και τη Δ. Θράκη λόγω των εκτενών καλλιεργήσιμων εκτάσεων, που είχαν προκύψει λόγω της εγκατάλειψης των μουσουλμανικών κτημάτων και των κτημάτων των Βουλγάρων μεταναστών (Συνθήκη Νεϊγύ). Έτσι, παρατηρούμε πως ο μισός πληθυσμός των προσφύγων που εγκαταστάθηκε στη Μακεδονία (52,2%) αντιστοιχούσε σε 638.253. Για τους ίδιους λόγους το ποσοστό και στη Δ. Θράκη ήταν υψηλό (το τρίτο μεγαλύτερο) και άγγιζε το 8,8% που αντιστοιχούσε σε 107.607 πρόσφυγες.

Επίλογος: Συμπεραίνουμε πως η έμφαση στη γεωργική αποκατάσταση και η εγκατάσταση των προσφύγων στη Β. Ελλάδα ακολούθησε τις κοινωνικές, πολιτικές και εθνικές επιταγές προκειμένου να επιτευχθεί η κοινωνική ισορροπία στη χώρα.

ΧΙΩΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ